

Під час розрахунку норми тривалості робочого часу безпосередньо всім роботодавцям слід керуватися нижчезазначеним, передає ["Вісник. Офіційно про податки"](#) .

Як передбачено частиною першою ст. 50 КЗпП, нормальна тривалість робочого часу працівників не може перевищувати 40 год на тиждень.

Підприємства і організації при укладенні колективного договору можуть встановлювати меншу норму тривалості робочого часу, ніж передбачено в частині першій цієї статті. При встановленні меншої норми тривалості робочого часу слід мати на увазі, що оплата праці в цьому випадку має провадитись за повною тарифною ставкою, повним окладом.

Відповідно до ст. 51 КЗпП скорочена тривалість робочого часу встановлюється:

- для працівників віком від 16 до 18 років — 36 год на тиждень, для осіб віком від 15 до 16 років (учнів віком від 14 до 15 років, які працюють у період канікул) — 24 год на тиждень. Тривалість робочого часу учнів, які працюють протягом навчального року у вільний від навчання час, не може перевищувати половини максимальної тривалості робочого часу, зазначеного вище для осіб відповідного віку;

- для працівників, зайнятих на роботах зі шкідливими умовами праці, — не більш як 36 год на тиждень.

Перелік виробництв, цехів, професій і посад із шкідливими умовами праці, робота в яких дає право на скорочену тривалість робочого часу, затверджено постановою № 163.

Крім того, законодавством встановлюється скорочена тривалість робочого часу для окремих категорій працівників (учителів, лікарів та ін.).

Скорочена тривалість робочого часу може встановлюватись за рахунок власних коштів на підприємствах і в організаціях для жінок, які мають дітей віком до 14 років або дитину-інваліда.

Згідно зі ст. 69 Господарського кодексу підприємство самостійно встановлює для своїх працівників скорочений робочий день та інші пільги.

При розрахунку балансу робочого часу слід мати на увазі, що згідно зі ст. 53 КЗпП напередодні святкових і неробочих днів (ст. 73 цього Кодексу) тривалість роботи працівників, крім працівників, зазначених у ст. 51 Кодексу, скорочується на одну годину як при п'ятиденному, так і при шестиденному робочому тижні, а напередодні вихідних днів тривалість роботи при шестиденному робочому тижні не може перевищувати 5 год.

ДОВІДКОВО

Святкові і неробочі дні у 2018 р.:

1 січня — Новий рік

7 січня — Різдво Христове

8 березня — Міжнародний жіночий день

8 квітня — Пасха (Великдень)

1 і 2 травня — День міжнародної солідарності трудящих

9 травня — День перемоги над нацизмом у Другій світовій війні (День перемоги)

27 травня — Трійця

28 червня — День Конституції України

24 серпня — День Незалежності України

14 жовтня — День захисника України

Перенесення вихідних днів

Згідно з частиною третьою ст. 67 КЗпП у випадку, коли святковий або неробочий день (ст. 73 цього Кодексу) збігається з вихідним днем, вихідний день переноситься на наступний після святкового або неробочого. Тому за графіком п'ятиденного робочого тижня з вихідними днями у суботу та неділю у 2018 р. має бути перенесено такі дні:

- вихідний день у неділю 7 січня — на понеділок 8 січня;
- вихідний день у неділю 8 квітня — на понеділок 9 квітня;
- вихідний день у неділю 27 травня — на понеділок 28 травня;
- вихідний день у неділю 14 жовтня — на понеділок 15 жовтня.

Якщо переносяться робочі дні

З метою створення сприятливих умов для святкування, а також раціонального використання робочого часу розпорядженням Кабінету Міністрів України рекомендується переносити робочі дні для працівників, яким встановлено п'ятиденний робочий тиждень з двома вихідними днями у суботу та неділю.

У зв'язку з тим, що зазначене розпорядження має рекомендаційний характер, рішення про перенесення робочих днів приймається роботодавцем самостійно шляхом видання наказу чи іншого розпорядчого документа.

Прийняте роботодавцем рішення про перенесення робочих днів змінює графік роботи підприємства, установи, організації та норму тривалості робочого часу у місяцях, в яких запроваджено перенесення робочих днів. Тому всі дії щодо надання відпусток, виходу на роботу мають здійснюватися за зміненим у зв'язку з перенесенням робочих днів графіком роботи підприємства.

При цьому слід враховувати, що у разі перенесення робочого дня, який передуює

святковому чи неробочому дню, на інший вихідний день для збереження балансу робочого часу за рік тривалість роботи у цей перенесений робочий день має відповідати тривалості передсвяткового робочого дня, як це передбачено ст. 53 КЗпП.

Законодавством не встановлено єдиної норми тривалості робочого часу на рік. Ця норма може бути різною залежно від того, який робочий тиждень встановлено на підприємстві (п'ятиденний чи шестиденний), яка тривалість щоденної роботи, коли встановлено вихідні дні, а тому на підприємствах, в установах і організаціях норма тривалості робочого часу на рік визначається самостійно з дотриманням вимог статей 50 — 53, 67 і 73 КЗпП.

РОЗРАХУНОК НОРМИ ТРИВАЛОСТІ РОБОЧОГО ЧАСУ НА 2018 РІК

за календарем п'ятиденного робочого тижня з двома вихідними днями в суботу та неділю

при однаковій тривалості часу роботи за день впродовж робочого тижня та зменшенням тривалості роботи напередодні святкових та неробочих днів

ВИ

з/п

Показники

Січень

Лютий

Березень

Квітень

Травень

Червень

Липень

Серпень

Вересень

Жовтень

Листопад

Грудень

Усього

1

Кількість календарних днів

31

28

31

30

31

30

31

31

30

31

30

31

365

2

Кількість святкових днів і днів релігійних свят (число місяця, на яке припадає свято)

2 (1, 7)

—

1 (8)

1 (8)

4
(1, 2, 9, 27)

1 (28)

—

1 (24)

—

1 (14)

—

—

11

3

Кількість вихідних днів

8

8

9

9

8

9

9

8

10

8

8

10

104

4

Кількість днів, робота в які не проводиться

10

8

10

10

12

10

9

9

10

9

8

10

115

5

Кількість робочих днів

21

20

21

20

19

20

22

22

20

22

22

21

250

6

Кількість днів, що передують святковим та неробочим, у які тривалість робочого дня (зміни) при 4

—

—

1 (7)

1 (30)

1 (8)

1 (27)

—

1 (23)

—

—

—

1 (31)

6

Норма тривалості робочого часу в годинах при:

7

40-годинному робочому тижні

168

160

167

159

151

159

176

175

160

176

176

167

1994,0

8

39-годинному робочому тижні

163,8

156

163,8

156

148,2

156

171,6

171,6

156

171,6

171,6

163,8

1950,0

9

38,5-годинному робочому тижні

161,7

154

161,7

154

146,3

154

169,4

169,4

154

169,4

169,4

161,7

1925,0

10

36-годинному робочому тижні

151,2

144

151,2

144

136,8

144

158,4

158,4

144

158,4

158,4

151,2

1800,0

11

33-годинному робочому тижні

138,6

132

138,6

132

125,4

132

145,2

145,2

132

145,2

145,2

138,6

1650,0

12

30-годинному робочому тижні

126

120

126

120

114

120

132

132

120

132

132

126

1500,0

13

25-годинному робочому тижні

105

100

105

100

95

100

110

110

100

110

110

105

1250,0

14

24-годинному робочому тижні

100,8

96

100,8

96

91,2

96

105,6

105,6

96

105,6

105,6

100,8

1200,0

15

20-годинному робочому тижні

84

80

84

80

76

80

88

88

80

88

88

84

1000,0

16

18-годинному робочому тижні

75,6

72

75,6

72

68,4

72

79,2

79,2

72

79,2

79,2

75,6

900,0

КОРИСТАНА ЛІТЕРАТУРА

Господарський кодекс — Господарський кодекс України від 16.01.2003 р. № 436-IV.

КЗпП — Кодекс законів про працю України від 10.12.71 р.

Постанова № 163 — постанова Кабінету Міністрів України від 21.02.2001 р. № 163 «Про затвердження Переліку виробництв, цехів, професій і посад зі шкідливими умовами праці, робота в яких дає право на скорочену тривалість робочого часу».

Автор: **Олена Усенко**, головний спеціаліст сектору режимів праці, відпочинку та норм праці Департаменту заробітної плати та умов праці Мінсоцполітики України